

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНИЙ МЕТОДИЧНИЙ КАБІНЕТ З ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ
ДВНЗ «ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ І. Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО МОЗ УКРАЇНИ»

Матеріали X ювілейної Всеукраїнської
навчально-наукової конференції з міжнародною участю

**«КРЕДИТНО-МОДУЛЬНА СИСТЕМА
ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ
У ВИЩИХ МЕДИЧНИХ
(ФАРМАЦЕВТИЧНОМУ) НАВЧАЛЬНИХ
ЗАКЛАДАХ УКРАЇНИ НА НОВОМУ ЕТАПІ»
(з дистанційним під'єднанням ВМ(Ф)НЗ України
за допомогою відеоконференц-зв'язку)**

18–19 квітня 2013 року
м. Тернопіль

ЧАСТИНА 2

Тернопіль
ТДМУ
«Укрмедкнига»
2013

УДК 614.253.52 (07.07)

Відповідальний за випуск: проф. І. Р. Мисула

Кредитно-модульна система організації навчального процесу у вищих медичних (фармацевтичному) навчальних закладах України на новому етапі : матеріали X ювілейної Всеукр. навч.-наук. конф. з міжнар. участю (Тернопіль, 18–19 квіт. 2013 р.) : у 2 ч. / Терноп. держ. мед. ун-т ім. І. Я. Горбачевського. – Тернопіль : ТДМУ, 2013. – Ч. 1. – 634 с.

© ТДМУ, "Укрмедкнига", 2013

<i>С. Л. Маланчук, В.В. Шманько, Л.М. Маланчук, В.М. Мерецький</i> ВИКЛАДАННЯ КЛІНІЧНОЇ ФАРМАКОЛОГІЇ ДЛЯ СТУДЕНТІВ СТОМАТОЛОГІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ НА ЗАСАДАХ БОЛОНСЬКОГО ПРОЦЕСУ	208
<i>В.Л. Марковський, Д.В. Кацапов, О.В. Васильєва, О.Г. Балюк, С.М. Потапов</i> ЗІСТАВЛЕННЯ ПОКАЗНИКІВ СКЛАДАННЯ АНГЛОМОВНИМИ СТУДЕНТАМИ ЛІЦЕНЗІЙНОГО ІСПИТУ "КРОК-2" ТА ДЕРЖАВНИХ ІСПИТІВ ЯК ОПТИМАЛЬНИХ КРИТЕРІЇВ ПІДГОТОВКИ ІНОЗЕМНИХ ЛІКАРІВ У МЕДИЧНИХ ВНЗ УКРАЇНИ	209
<i>Л.П. Мартинюк, О.О. Чернухіна, Н.В. Грималюк, Б.Г. Насалик, Л.П. Боднар, Т.О. Паламар, І.Г. Якубішина, О.О. Ружицька</i> ДОСВІД ЗАСТОСУВАННЯ КРЕДИТНО-МОДУЛЬНОЇ СИСТЕМИ НАВЧАННЯ У ВИКЛАДАННІ ВНУТРІШНЬОЇ МЕДИЦИНИ СТУДЕНТАМ 5-ГО ТА 6-ГО КУРСІВ МЕДИЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ	213
<i>М.І. Марущук, С.В. Дзига, О.В. Бакалець, Н.Б. Бегош, Т.А. Засць</i> ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ КЛІНІЧНОЇ ПАТОФІЗІОЛОГІЇ ДЛЯ СТУДЕНТІВ МЕДИЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ НА КАФЕДРІ ФУНКЦІОНАЛЬНОЇ ДІАГНОСТИКИ ТА КЛІНІЧНОЇ ПАТОФІЗІОЛОГІЇ ТДМУ ІМ. І.Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО	214
<i>О.П. Микитюк, Т.О. Івацук, І.В. Окіпняк</i> ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ ПРИ ВИКЛАДАННІ ПРОЛЕДВІТКИ ВНУТРІШНІХ ХВОРОБ ІНОЗЕМНОЮ МОВОЮ В РАМКАХ ОСВІТИ ЗА БОЛОНСЬКОЮ СИСТЕМОЮ	216
<i>О.Я. Мокрик, В.В. Винарчук-Патерега, А.В. Нетлюх</i> РОЛЬ ВІЗУАЛІЗАЦІЇ ПРИ ВИКОРИСТАННІ МЕТОДУ КОНКУРЕНТНИХ ГРУП НА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТТЯХ З ОНКСТОМАТОЛОГІЇ	218
<i>В.Д. Москалюк, О.І. Голяр, І.В. Баланюк, М.О. Соколенко</i> ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ 5 КУРСУ ЗА КРЕДИТНО-МОДУЛЬНОЮ СИСТЕМОЮ НА КАФЕДРІ ІНФЕКЦІЙНИХ ХВОРОБ ТА ЕПІДЕМІОЛОГІЇ	219
<i>В.Д. Москалюк, В.Д. Сорохан, А.С. Сидорчук</i> ВПРОВАДЖЕННЯ НОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ВИКЛАДАННІ ДИСЦИПЛІНИ «INFECTIOUS DISEASES» НА КАФЕДРІ ІНФЕКЦІЙНИХ ХВОРОБ ТА ЕПІДЕМІОЛОГІЇ БУКОВИНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ	220
<i>Н.Г. Муратова, Г.В. Солов'єва, М. Л. Вязникова</i> УКРЕПЛЕНИЕ СВЯЗИ КАФЕДРЫ ПЕДИАТРИИ ИНСТИТУТА ПОСЛЕДИПЛОМНОГО ОБРАЗОВАНИЯ КИРОВСКОЙ ГМА С ОРГАНАМИ УПРАВЛЕНИЯ ЗДРАВООХРАНЕНИЯ С ЦЕЛЬЮ ОСУЩЕСТВЛЕНИЯ СТРАТЕГИИ СОЗДАНИЯ ОБРАЗОВАНИЯ БУДУЩЕГО	221
<i>Навчук І.В., Грицюк М.І., Кардаш В.Е., Ревенко Ж.А., Юрнюк С.В.</i> МЕТОДИЧНИЙ ПІДХІД ДО ВИКОНАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТАМИ З ПРЕДМЕТУ „СОЦІАЛЬНА МЕДИЦИНА ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я”	222
<i>Ю.М. Нерянов, В.І. Кравченко</i> ДОСВІД ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПРОВЕДЕННЯ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ В ЗДМУ	223
<i>Ю.М. Нечитайло, В.В. Безрук, Т.О. Безрук</i> ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИВЧЕННЯ КЛІНІЧНИХ ДИСЦИПЛІН ЗГІДНО З КРЕДИТНО-МОДУЛЬНОЮ СИСТЕМОЮ НАВЧАННЯ	225
<i>Нечитайло Ю.М., Годованець Ю.Д., Годованець О.С., Ковтюк Н.І.</i> ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ДЛЯ СТУДЕНТІВ 6 КУРСУ ПРИ ПІДГОТОВЦІ ДО ЗДАЧІ ПРАКТИЧНО-ОРІЄНТОВАНОГО ІСПИТУ З ПЕДІАТРІЇ	226
<i>О.С. Никоненко, С.В. Губка, Г.І. Охріменко, В.А. Грушка, М.Г. Головка</i> ПОЗИТИВНІ АСПЕКТИ КРЕДИТНО-МОДУЛЬНОЇ СИСТЕМИ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ДЛЯ СТУДЕНТІВ 6 КУРСУ НА КАФЕДРІ ГОСПІТАЛЬНОЇ ХІРУРГІЇ З ВИКОРИСТАННЯМ НОВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ	227
<i>Никоненко О.С., Никоненко А.О., Русанов І.В., Губка О.В., Губка В.О., Головка М.Г., Грушка В.А., Клименко А.В., Децик Д.А., Вильховой С.О., Матерухин А.М., Гайдаржи Є.І., Охріменко Г.І., Івацук Д.А., Подлужний О.О.</i> ПОЛІКЛІНІЧНА ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА З ХІРУРГІЇ В АСПЕКТІ КРЕДИТНО-МОДУЛЬНОЇ СИСТЕМИ ЯК МЕТОД ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНЦІЇ МОЛОДОГО ФАХІВЦЯ	229

5 круглых столов и 7 вебинаров с участием ведущих профессоров Московской, Санкт-Петербургской, Казанской, Смоленской, Нижегородской Самарской, Ивановской педиатрических школ. Только за 2012 год в работе научно-практических конференций и других мероприятиях, проведенных кафедрой педиатрии ИПО приняли участие 534 врача. С учетом потребности в повышении квалификации педиатров в решении вопросов оказания помощи детям с заболеваниями органов дыхания в течение последних 5 лет функционирует «Респираторная школа», работа которой осуществляется не только в областном центре, но и в районах области с учетом производственной потребности. Другой эффективной формой работы явились постоянно действующие семинары по вакцинопрофилактике и рациональному вскармливанию детей.

Ответом на необходимость срочной подготовки специалистов для практического здравоохранения являются и проводимые циклы тематического усовершенствования педиатров с формированием дифференцированных программ по целевым группам. Такими циклами явились ТУ «Педиатрия для участковых педиатров», ТУ «Рациональная фармакотерапия в педиатрии», «Формирование здорового образа жизни», «Интенсивная терапия новорожденных, включая детей с экстремально низкой массой тела», «Неотложная терапия в педиатрии».

Важным этапом в подготовке педиатров явилось открытие центра манипуляционных навыков в 2010 году для обучения врачей комплексному подходу при лечении больных в разных клинических ситуациях, сопровождающихся остановкой сердца и нарушением проходимости дыхательных путей. Занятия проводятся под руководством опытного анестезиолога-реаниматолога, доцента кафедры хирургии института последипломного образования. В группе занимается не более 6 человек. Занятия проводятся в течение 2 дней. Первый день посвящен ознакомлению с международными стандартами базовой сердечно-легочной реанимации, демонстрируется видеофильм и отрабатываются навыки на манекенах. Второй день занятий посвящен отработке навыков интубации трахеи, эндотрахеальных устройств, навыков венопункции с учетом возрастных особенностей детей.

Запросы и проблемы практического здравоохранения в настоящее время определяют первейшей задачей создание условий для осуществления дистанционного обучения в связи с реализацией доктрины непрерывного профессионального образования. Сотрудники кафедры принимают в этой работе активное участие. В настоящий момент идет работа над пополнением созданной электронной библиотеки по педиатрии. В комплект учебно-методических документов включены 10 учебных пособий для слушателей, ситуационные задачи, методические указания для самостоятельной работы слушателей, более 3000 тестов для самоподготовки, 3 монографии, отражающие научно-исследовательские материалы кафедры.

Взаимный учет опыта способствует совместному конструктивному решению задач по подготовке педиатров для практического здравоохранения.

МЕТОДИЧНИЙ ПІДХІД ДО ВИКОНАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТАМИ З ПРЕДМЕТУ „СОЦІАЛЬНА МЕДИЦИНА ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я”

*Навчук І.В., Грицюк М.І., Кардаш В.Е., Ревенко Ж.А., Юрнюк С.В.
Буковинський державний медичний університет
Кафедра соціальної медицини та організації охорони здоров'я*

Професія лікаря передбачає постійне навчання та удосконалення, тому завдання професійної освіти за кредитно-модульною системою навчання полягає у формуванні конкурентоспроможного фахівця, який вміє самостійно вчитися, творчо працювати та швидко адаптуватися до змін професійної діяльності.

Вивчення предмету „Соціальна медицина та організація охорони здоров'я” розпочинається на IV курсі та продовжується на V і VI курсах, тому виконання індивідуальної роботи студентами (ІРС) на кафедрі соціальної медицини та організації охорони здоров'я Буковинського державного медичного університету побудовано з урахуванням сучасних вимог підготовки спеціаліста з вищою медичною освітою і має на меті закріпити та удосконалити теоретичні знання й практичні вміння.

В осінньому семестрі на IV курсі, вивчаючи біостатистику, студенти уже виконують ІРС – планують статистичне дослідження (вибирають тему, складають програму та план, розраховують необхідне число спостережень), що дає можливість на практиці застосувати вивчений матеріал.

У весняному семестрі студенти IV курсу виконують індивідуальну роботу, проводячи аналіз діяльності амбулаторно-поліклінічних закладів різних рівнів і типів. Вони вивчають при цьому документацію і розраховують якісні та кількісні показники, набувають практичного досвіду з організації роботи цих закладів. Виконання індивідуальної роботи студентами V курсу передбачає аналіз діяльності стаціонарів, важливим елементом якого є інтегральна оцінка показників роботи структурних підрозділів стаціонару.

На VI курсі майбутні фахівці готують доповідь про аналіз діяльності лікувально-профілактичного закладу в цілому з висновками, пропозиціями та практичними рекомендаціями щодо впровадження в практику.

Зазначимо, що важливим елементом виконання IPC на всіх курсах є вивчення форм і засобів санітарної освіти населення відповідно до профілів та рівнів лікувально-профілактичних закладів. Студенти самостійно, відповідно до заданої тематики, виготовляють санітарно-освітню продукцію (тематичні санітарні бюлетені, листівки, брошури, плакати тощо).

Такий поетапний підхід до організації IPC під час вивчення соціальної медицини та організації охорони здоров'я за кредитно-модульною системою є, на нашу думку, методично-правильним, адже дає можливість студентам на практиці перевірити здобуті знання та практичні навички щодо форм і засобів санітарної освіти населення, ведення медичної документації лікувально-профілактичних закладів різних рівнів і типів, а також проведення аналізу їх діяльності.

Література:

1. Ігнатенко М. Сучасні освітні технології // Математика в шк., – 2003. – №4. – С.2-6.
2. Педагогические технологии / Под общей ред. В.С. Кухушкина. – Ростов н/Д., 2002.
3. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології. – К., 2004.

УДК 377.3:378.4:61 (477.64)

ДОСВІД ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПРОВЕДЕННЯ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ В ЗДМУ

Ю.М. Нерянов, В.І. Кравченко

Запорізький державний медичний університет

EXPERIENCE OF ORGANIZATION AND LEADTHROUGH OF PRODUCTION PRACTICE IS IN THE ZSMU

J.M. Nerjanov, V.I. Kravchenko

The Zaporozhye state medical university

У статті представлено досвід організації практичної підготовки студентів 2-5 курсів медичного факультету Запорізького державного медичного університету в контексті положень Болонського процесу.

Ключові слова: виробнича практика, Болонський процес, університетська клініка.

The Bologna process and the organization of production practices in ZGMU. In the article information is expounded about experience of leadthrough of production practice on 2-5 courses of medical faculty of the Zaporozhia state medical university, in the context of positions of Bologne declaration.

Keywords: production practice, Bologne process, university clinic.

Вступ. На теперішній час найбільші проблеми у нас пов'язані з якістю практичної підготовки випускників. Тут до ВНЗ пред'являються найбільші вимоги фахівцями в цій області, і зокрема європейськими експертами [1,2,3]. Тому для того, щоб відповідати повною мірою європейським стандартам на сьогодні основне завдання – це практична підготовка майбутніх випускників.

Основна частина. Мета практичної підготовки полягає у досягненні студентами основних кінцевих цілей, визначених у освітньо-професійних програмах підготовки спеціалістів, що є основою для побудови змісту виробничої практики.

Виробнича практика студентів 2-5 курсів медичного та міжнародного факультетів за фахом "лікувальна справа" і "педіатрія" проводиться на базах лікувально-профілактичних закладів міста